

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

පිපල්ස් මයික්‍රෝ කොමර්ස් ලිමිටඩ් (“සමාගම”) හි 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මෙම විගණනය සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයයෙහි යෙදී සිටින වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක සහාය මා ලබා ගන්නා ලදී.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතියට තේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා සමාගම විසින් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකසුම්වලින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ජර්බල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යා ජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වෙනතාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදකවූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත්වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව සමාගම කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව සමාගම ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම කෙරෙහි අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>1. සමාගමේ භානිකරණ ක්‍රියාවලිය අතින් සිදුකරන ක්‍රියාවලියකි. මෙම ක්‍රියාවලියේදී, භානිකරණය ගණනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමට කළමනාකරණය අභ්‍යන්තර වාර්තා කිහිපයක් ජනනය කරයි. වැඩිපුර අතින් කිරීම සහ තනි වේදිකාවක් තුළට වාර්තා කිහිපයක් ඒකාබද්ධ කිරීම ඇතුළත් මෙම ක්‍රියාවලිය මඟින් අත්හැරීම්, වැරදි ප්‍රකාශනයන් හා මානව වැරදිවලට හේතුවිය හැකිය.</p>	<p>භානිකරණය ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයේ සංකීර්ණත්වය හේතුවෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ස්වයංක්‍රීයකරණය කරන ලද පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම අපහසු වේ. කෙසේ වෙතත්, ගණනය කිරීම්වලට සහායවීමට තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව පද්ධතිය මඟින් ජනනය කරන වාර්තා සංවර්ධනය කිරීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.</p>	<p>භානිකරණය ගණනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ස්වයංක්‍රීය කිරීමට හා දත්ත මඟ හැරීම හා හැසිරවීමෙන් විය හැකි අවදානම වළක්වා ගැනීම සඳහා අතින් මැදිහත්වීම හැකි තරම් අවම කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට නිර්දේශ කරනු ලැබේ. මීට අමතරව, මෙය විවිධ මූලාශ්‍රවලින් දත්ත උපුටා ගැනීමට හා ඒවා සම්පාදනයට ගත කරන විශාල කාල ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කරයි.</p>
<p>2. සියලු පොලී දරන ණය ගැනීම් සඳහා පොලිය ගණනය කිරීමේ උපලේඛනයක් (ක්‍රමක්ෂය උපලේඛනය) නඩත්තු කර නොතිබුණි.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී. අපගේ ණය ගැනීම් වෙනුවෙන් සඵල පොලී අනුපාත ක්‍රමය අනුව ක්‍රමක්ෂය උපලේඛන දැනටමත් සංවර්ධනය කර ඇත.</p>	<p>ක්‍රමක්ෂය උපලේඛන නඩත්තු කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>
<p>3. බොහෝ ස්ථාවර වත්කම් අයිතම සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ වත්කම් කේත (Codes) නොපැවතුණි.</p>	<p>එකඟ වේ. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ සමහර කේත යාවත්කාලීන කර නොමැත. අපි කේත යාවත්කාලීන කරන්නෙමු.</p>	<p>ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය නිසි පරිදි යාවත්කාලීන කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.202,056,281 ක බදු පෙර ලාභයක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ අනුරූප ලාභය රු.48,974,530 ක් විය.එබැවින්, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.153,081,751 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ණය හා ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ වියදම රු.76,938,211 කින් අඩුවීම, පොලී වියදම රු.47,144,089 කින් අඩුවීම හා පොලී ආදායමේ සිදුවූ රු.23,972,379 ක වැඩිවීම මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන හේතු විය.

2.2. ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතමවල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා ඉකුත් වර්ෂ හතරක සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල සාරාංශයක් පහත වගුවේ දැක්වේ.

වර්ෂය	2020/2021	2019/2020	2018/2019	2017/2018	2016/2017
පොලී ආදායම (රු)	819,027,057	795,054,678	676,325,915	519,381,024	501,213,399
ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව වැඩිවීම/ (අඩුවීම) (%)	3.02	17.55	30.22	3.62	-
පොලී වියදම් (රු)	218,015,318	265,159,407	240,935,082	198,966,597	174,673,850
ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව වැඩිවීම / (අඩුවීම) (%)	(17.78)	10.05	21.09	13.91	-
බදු පෙර ලාභය (රු)	202,056,281	48,974,530	87,443,094	44,666,225	47,813,949
ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව වැඩිවීම / (අඩුවීම) (%)	312.57	(43.99)	95.77	(6.58)	

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතමවල විශ්ලේෂණයක් පසුගිය වර්ෂය සමඟ සසඳා, වැඩිවීමේ හෝ අඩුවීමේ ප්‍රතිශතයන් සහිතව පහත වගුවේ දැක්වේ.

විස්තරය	විචලනයේ වටිනාකම වැඩිවීම/(අඩු වීම)	විචලනය	විචලනය සඳහා හේතු
	(රු)	%	
ණය හා ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ වියදම	(76,938,211)	(39.07)	අයකරගැනීම්වල වර්ධනය හේතුවෙන් හානිකරණ වියදම අඩුවිය.
පොලී වියදම	(47,144,089)	(17.78)	COVID 19 පැතිරීම අතරතුර ව්‍යාපාර පරිමාවන් අඩුවීම හේතුකොටගෙන අයිරා පොලී වියදමේ සැලකියයුතු පහළයාම මෙම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතුසාධක විය. තවද, ණය දෙකක් සම්පූර්ණයෙන්ම පියවන ලදී.

වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්

(25,863,893)

(16.31) COVID 19 වසංගතය හේතුවෙන්, සමාගමේ පරිපාලන හා මෙහෙයුම් කටයුතු සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවිය. විශ්‍රාමගීය කාර්යමණ්ඩලය වෙනුවට ආදේශකිරීම් නොකිරීම හේතුවෙන් කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය අඩුවිය. රට වසාදැමීම් නිසාවෙන් ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධන හා නීති වියදම් ද සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවිය.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ලබාගත හැකි වූ තොරතුරුවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා පෙර වර්ෂයේ සමාගමේ සමහර වැදගත් අනුපාත පහත දැක්වේ.

විස්තරය	2020/2021	2019/2020	වැඩිවීම/(අඩුවීම) සඳහා හේතුව
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	15.29%	3.03%	හානිකරණ ආපසුහැරවීම නිසා සමාගමේ ශුද්ධලාභය වැඩිවිය.
හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභය (ROE)	36.09%	10.89%	හානිකරණ ආපසුහැරවීම නිසා සමාගමේ ශුද්ධලාභය වැඩිවිය.
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය (ROA)	4.94%	0.89%	හානිකරණ ආපසුහැරවීම නිසා සමාගමේ ශුද්ධලාභය වැඩිවිය.
ණය හිමිකමට අනුපාතය	6.30	11.28	ලාභය වැඩිවීම නිසා හිමිකම වැඩිවීම හා කෙටිකාලීන ණය තත්වය පහළයාම නිසා මෙය ඇතිවිය.